

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **J. S.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha, proti žalované: **Havířovská teplárenská společnost, a. s.**, se sídlem Konzumní 298/6a, Havířov - Šumbark, zast. JUDr. Renatou Svatošovou, advokátkou se sídlem Sadová 1585/7, Ostrava, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 9. 2021, č. j. 25 A 70/2021 - 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který vyhověl žalobcem podané žalobě na ochranu proti nečinnosti stěžovatelky.

[2] Žalobce požádal stěžovatelku dne 30. 1. 2021 o informace týkající se (i) platů a odměn členů statutárního a kontrolního (dozorčího) orgánu stěžovatelky za jednotlivé měsíce roku 2020, včetně informací o výkazech práce jednotlivých členů uvedených orgánů, a (ii) o informaci o tom, zda stěžovatelka vlastní objekt, který by členové statutárního či dozorčího orgánu využívali k rekreaci. Stěžovatelka na uvedenou žádost o informace reagovala dne 4. 2. 2021 sdělením, že není povinným subjektem podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

[3] V reakci na odpověď zaslal žalobce stěžovatelce dne 18. 2. 2021 přípis, ve kterém uvedl, že podává stížnost, neboť do té doby neobdržel požadované informace. Na stížnost reagovala stěžovatelka sdělením ze dne 19. 2. 2021, v němž uvedla, že odpověď na žalobcovu žádost zaslala prostřednictvím datové schránky dne 4. 2. 2021. Také na tuto odpověď zareagoval žalobce přípisem, ve kterém uvedl, že odpověď stěžovatelky na podanou žádost neobsahuje požadované informace, proto i nadále trvá na vyřízení dříve podané stížnosti. Stěžovatelka žalobci dne 22. 2. 2021 opakovaně sdělila, že není povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, a proto není povinna požadované informace sdělovat.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[4] Dne 4. 4. 2021 podal žalobce žalobu na ochranu proti nečinnosti stěžovatelky (žalované). V ní zopakoval dosavadní komunikaci se stěžovatelkou a uvedl, že po obdržení stížnosti měla stěžovatelka předložit tuto stížnost spolu se spisovým materiálem k rozhodnutí nadřízenému orgánu. To stěžovatelka neučinila a do podání žaloby nebyla stížnost, ani žádost o informace vyřízena. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že stěžovatelka je povinným subjektem, neboť jejím jediným akcionářem je statutární město Havířov. V petitu žaloby požadoval, aby krajský soud nařídil stěžovatelce vyřídit podanou žádost o informace.

[5] Krajský soud shledal podanou žalobu důvodnou; v napadeném rozsudku odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06, a ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, ve kterých se Ústavní soud zabýval výkladem pojmu *veřejná instituce* ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, a uvedl, že stěžovatelka kritéria veřejné instituce naplňuje. Stěžovatelka byla založena rozhodnutím jediného zakladatele – statutárního města Havířov, které je jejím jediným akcionářem a jež rozhoduje také o vytváření stěžovatelčiných orgánů. Hlavním předmětem podnikání je rozvod tepelné energie, jenž se uskutečňuje ve veřejném zájmu, je tedy naplněn také znak veřejného účelu. Stěžovatelka podniká v energetických odvětvích, což je možné jen na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem, podle názoru krajského soudu je tedy naplněno také kritérium státního dohledu. Přestože byla stěžovatelka založena soukromoprávním úkonem, jednoznačně u ní převažují kritéria naplňující znaky veřejné instituce. Krajský soud proto uzavřel, že stěžovatelka naplňuje definici veřejné instituce a je povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Výrokem I. napadeného rozsudku uložil krajský soud stěžovatelce podle § 81 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vyřídit žalobcovu žádost o informace ze dne 30. 1. 2021, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku, a výrokem II. rozhodl o náhradě nákladů řízení.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[6] Rozhodnutí krajského soudu napadla stěžovatelka kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatelka nesouhlasila zejm. s tím, že je naplněno kritérium státního dohledu a veřejného účelu, jakož i s celkovým závěrem o tom, že převažují kritéria naplňující znaky veřejné instituce. S ohledem na skutečnost, že podniká v oblasti energetiky, má sice zákonem stanoveny určité povinnosti, to však samo o sobě podle jejího názoru neznamená, že je naplněno kritérium státního dohledu a

pokračování

veřejného účelu. Stěžovatelka je obchodní společností, tj. subjektem soukromého práva a nijak se nepodílí na výkonu veřejné moci. Odkázala na nálezný Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/14, a zdůraznila, že její podstatou je dosahování zisku. Přestože podniká v oblasti energetiky, není monopolním subjektem, což její posouzení jako veřejné instituce oslabuje. Případná povinnost poskytovat informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím by ovlivňovala postavení stěžovatelky v rámci hospodářské soutěže, v krajním případě by mohla vést až k ohrožení smyslu její existence. Ochrana stěžovatelky tak není zajištěna tím, že by v případě jejího posouzení jako povinného subjektu nebyla povinná zveřejňovat informace podléhající obchodnímu tajemství, neboť také údaje o odměňování vedoucích pracovníků a zástupců stěžovatelky, či informace o majetku, jeho struktuře, příjmech a výdajích může její postavení ovlivnit. Žalobci nadto nic nebrání v tom, aby se požadovaných informací domáhal přímo po statutárním městu Havířov. Stěžovatelka proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalobce se ke kasační stížnosti stěžovatelky nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je řádně zastoupena (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podstatou kasační stížnosti je posouzení otázky, zda stěžovatelka naplňuje s ohledem na náleznou judikaturu Ústavního soudu kritéria *veřejné instituce* ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[11] Před posouzením této otázky se Nejvyšší správní soud musel zabývat (ne)přezkoumatelností napadeného rozsudku krajského soudu. Nepřezkoumatelnost představuje takovou vadu, kterou se soud zabývá z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Nepřezkoumatelnost nelze chápat jako nenaplnění subjektivních představ stěžovatelky o tom, jak měl krajský soud o podané žalobě rozhodnout. Jde o objektivní překážku, která Nejvyššímu správnímu soudu brání přezkoumat napadené soudní rozhodnutí. Takovou vadu zdejší soud v rozsudku krajského soudu neshledal. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, co vedlo krajský soud k závěrům, jež vyústily ve výroky rozhodnutí. Ostatně, že napadený rozsudek nepřezkoumatelností netrpí, potvrzuje také stěžovatelkou podaná kasační stížnost, ve které se závěry krajského soudu polemizuje; v opačném případě by tato polemika nebyla možná.

[12] Nejvyšší správní soud připomíná, že na základě Čl. XV bodu 17 zákona č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů (dále jen „zákon č. 111/2019 Sb.“), byl novelizován § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Do účinnosti této novely, nebylo-li možné určit nadřízený orgán dle § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodoval v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím ten, kdo stál v čele povinného subjektu. Podle novelizovaného znění § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti v takových případech Úřad pro ochranu osobních údajů. Dřívější úpravu § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. bylo možné použít jen do 1. 1. 2020 (čl. XVI zákona č. 111/2019 Sb.), počínaje následujícím dnem se proto použije úprava nová, a to i na probíhající řízení, včetně řízení o kasační stížnosti.

[13] V případě stěžovatelky, která je akciovou společností, není možné určit nadřízený orgán podle § 178 správního řádu, o žalobcem podané stížnosti tak měl v nyní projednávané věci rozhodovat Úřad pro ochranu osobních údajů (stížnost byla podána dne 18. 2. 2021, tj. po účinnosti zákona č. 111/2019 Sb.). Stěžovatelka tak měla postupovat podle § 16a odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, zejm. měla předložit stížnost spolu se spisovým materiálem Úřadu pro ochranu osobních údajů do 7 dnů ode dne, kdy jí stížnost došla, pokud v této lhůtě stížnosti sama zcela nevyhověla tím, že by poskytla požadované informace.

[14] Stěžovatelka však uvedeným způsobem nepostupovala, neboť nesouhlasila s tím, že je *veřejnou institucí* ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. V takovém případě má dle judikatury správních soudů žadatel o informace možnost domáhat se ochrany proti nečinnosti povinného subjektu právě prostřednictvím žaloby na ochranu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. s.; nereagovala-li stěžovatelka na podanou stížnost, vyčerpal žalobce bezvýsledně prostředky, které procesní předpis stanoví k jeho ochraně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 4 Ans 4/2009 - 86). Skutečnost, že s účinností od 2. 1. 2020 došlo ke změně orgánu, který měl o podané stížnosti rozhodnout, na možnost podat žalobu na ochranu proti nečinnosti povinného subjektu nemůže mít vliv, neboť v tomto případě je žalovaným přímo povinný subjekt, nikoli nadřízený orgán. Přestože tedy stěžovatelka stížnost Úřadu pro ochranu osobních údajů nepředložila k rozhodnutí, byla žaloba v projednávané věci přípustná.

[15] Co se týče věcného posouzení kasační stížnosti, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Právo na informace a jemu odpovídající povinnost informace poskytovat vyplývá z čl. 17 Listiny základních práv a svobod, dle jehož odst. 5 jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon – tím je v dané věci již zmiňovaný zákon o svobodném přístupu k informacím.

[16] Zákon o svobodném přístupu k informacím vymezuje v § 2 odst. 1 povinné subjekty, které mají povinnost podle tohoto zákona informace poskytovat, širěji. Těmito povinnými subjekty jsou *státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce*. Byť Listina základních práv a svobod výslovně veřejné instituce v čl. 17 odst. 5 nezmiňuje, Ústavní soud se ve své náleзовé judikatuře již několikrát zabýval otázkou povinných subjektů, kterými nebyly orgány státu či územně samosprávných celků, čímž implicitně připustil, že rozsah tzv. pozitivních závazků ve vztahu k právu na informace je širší. Ve své náleзовé judikatuře přitom vymezil konkrétní kritéria, která je při hledání odpovědi na otázku, zda lze určitý subjekt považovat za *veřejnou instituci*, nutno zkoumat.

pokračování

[17] Určujícími nálezy při posuzování toho, zda je možné za veřejnou instituci považovat subjekt soukromoprávní, jsou nálezy ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06, N 10/44 SbNU 129, nález ve věci „*Letiště Praha*“, a ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, N 101/85 SbNU 679, nález ve věci „*ČEZ, a. s.*“.

[18] Prvně zmiňovaným nálezem ve věci *Letiště Praha* vymezil Ústavní soud kritéria hodnocení, podle nichž lze subjekt zařadit mezi veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Mezi tato relevantní kritéria (hlediska) pro určení, zda se jedná o veřejnou či soukromou instituci, podle Ústavního soudu patří: a) způsob vzniku (zániku) instituce, b) hledisko osoby zřizovatele, c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce, d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce a e) veřejný či soukromý účel instituce. Podle Ústavního soudu je přitom nezbytné reflektovat skutečnost, že se v činnosti mnoha institucí prolínají aspekty soukromoprávní s veřejnoprávními. Rozhodující pro kvalifikaci instituce jako veřejné či soukromé potom je, které aspekty převažují. „*Zařazení zkoumané instituce pod instituci veřejnou či instituci soukromou tak musí vyplývat z „převahy“ znaků, jež jsou pro instituci veřejnou či soukromou typické*“; viz nález Ústavního soudu ve věci *letiště Praha*.

[19] Přestože se tedy jedná např. o subjekt zřízený soukromoprávním úkonem, tato skutečnost sama o sobě není rozhodující. I při samotném procesu vzniku na základě soukromoprávního úkonu je totiž potřeba zvažovat celkovou míru ingerence státu či veřejnoprávní korporace a při zohlednění všech výše uvedených kritérií zhodnotit, zda převažují hlediska veřejnoprávní nebo soukromoprávní. A byť tato kritéria vyslovil Ústavní soud ve vztahu ke státnímu podniku, tj. subjektu, jehož zakladatelem je stát, o jejich použitelnosti také na subjekty zřizované územně samosprávnými celky nemá Nejvyšší správní soud pochyb, použitelnost uvedených kritérií i na takovéto subjekty byla judikaturou správních soudů (a následně také Ústavního soudu) opakovaně potvrzena (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. j. 8 As 57/2006 - 67, č. 1688/2008 Sb. NSS; či ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 114/2011 - 121, č. 2494/2012 Sb. NSS).

[20] Na nález ve věci *Letiště Praha* navázal Ústavní soud v řadě svých dalších rozhodnutí (příkladmo srov. např. nález ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, č. 123/2010 Sb.). Pro účely nyní projednávané věci je však zásadní shora citovaný nález ve věci *ČEZ, a. s.*, ve kterém Ústavní soud do určité míry korigoval předchozí náhled na to, zda mohou být soukromoprávní subjekty veřejnou institucí. V tomto nálezu Ústavní soud odlišil státní podniky (kterým byl v době rozhodování Ústavního soudu právě posuzovaný povinný subjekt *Letiště Praha*) od obchodních společností, v nichž má stát majetkový podíl. Podle Ústavního soudu tak není možné konstatovat, že obchodní společnosti s majetkovou účastí státu či veřejnoprávní korporace jsou automaticky veřejnými institucemi, a tudíž povinnými subjekty ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím.

[21] Užití definičních znaků uvedených v nálezu *Letiště Praha* pro posouzení povahy daného subjektu Ústavní soud výslovně aproboval ve vztahu ke společnostem, jejichž jediným společníkem je územně samosprávný celek (viz bod 62 nálezu Ústavního soudu ve věci *Letiště Praha*; dále srov. např. usnesení ze dne 3. 4. 2012, sp. zn. I. ÚS 330/12, kterým byla odmítnuta jako zjevně neopodstatněná ústavní stížnost povinného subjektu – Dopravního podniku hl. m. Prahy, akciové společnosti). U takových subjektů (obchodních

společnosti), převažují-li u nich znaky veřejné instituce uvedené v nálezu *Letiště Praha*, se skutečně může jednat o *veřejnou instituci* ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím.

[22] V případě subjektů, ve kterých stát (příp. územně samosprávný celek) nemá stoprocentní majetkovou účast, však Ústavní soud uvedl, že „*podřazení určité obchodní společnosti pod tento pojem [veřejná instituce, pozn. Nejvyššího správního soudu] by - při jeho současném zákonném vymezení - bylo možné jen v případě, že by tato naplňovala definiční znaky veřejné instituce a současně by veškeré právní následky spojené s tímto jejím postavením šly výlučně „k tíži“ veřejné moci“*; viz bod 70 nálezu ve věci *ČEZ, a. s.* K tomu Ústavní soud dodal, že „*povahu veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím naopak v žádném případě nelze přiznat obchodní společnosti, jejíž postavení se řídí zákonem o obchodních korporacích (dříve obchodním zákoníkem), pokud by stát, územně samosprávný celek nebo jiný povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím nebyly jejími jedinými společníky, případně pokud by všichni její společníci nesestávali z těchto subjektů“*; bod 71 téhož nálezu.

[23] Z výše citované judikatury Ústavního a Nejvyššího správního soudu tak vyplývá, že obchodní společnost, která splňuje kritéria uvedená v nálezu *Letiště Praha* (převažují u ní znaky typické pro veřejnou instituci) a jejímž jediným společníkem je stát, územně samosprávný celek či jejich orgány, příp. jiný povinný subjekt, je *veřejnou institucí* ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, a tudíž subjektem povinným poskytovat informace.

[24] Krajský soud v projednávané věci dospěl k závěru, že stěžovatelka uvedená kritéria splňuje a je veřejnou institucí. S tímto posouzením se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje a připomíná, že stěžovatelka (Havířovská teplárenská společnost, a. s.) byla založena na základě rozhodnutí města Havířov (dnes statutární město Havířov) ze dne 30. 6. 1995, jemuž předcházelo rozhodnutí zastupitelstva města Havířova, o založení akciové společnosti – stěžovatelky, jež vznikla zápisem do obchodního rejstříku dne 9. 10. 1995. Byť byla stěžovatelka založena na základě soukromoprávního úkonu, nelze přehlédnout celkovou míru ingerence územně samosprávního celku při jejím vzniku.

[25] Zakladatelem stěžovatelky (kritérium hlediska osoby zřizovatele) je územně samosprávný celek, který je také jejím jediným akcionářem. V důsledku toho je statutární město Havířov také tím, kdo vytváří orgány stěžovatelky – shromáždění akcionářů totiž tvoří valnou hromadu, která je nejvyšším orgánem akciové společnosti [srov. § 44 odst. 1 ve spojení s § 398 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ZOK“]. V případě stěžovatelky tak vykonává působnost valné hromady právě statutární město Havířov; do působnosti valné hromady přitom náleží volba a odvolání členů představenstva, dozorčí nebo správní rady a jiných orgánů určených stanovami [§ 421 odst. 2 písm. e) a f) ZOK; viz také čl. 11.1.3. písm. e) a f) stanov stěžovatelky]. Valná hromada rozhoduje také o zrušení společnosti s likvidací a o jmenování a odvolání likvidátora [§ 421 odst. 2 písm. j) ZOK, čl. 11.1.3. písm. o) stanov stěžovatelky]. Kritérium hlediska osoby zřizovatele a subjektu vytvářejícího jednotlivé orgány instituce proto považuje Nejvyšší správní soud za splněné.

pokračování

[26] Pokud jde o kritérium existence či neexistence státního, resp. územně samosprávného dohledu nad činností stěžovatelky, k tomu Nejvyšší správní soud ve smyslu nálezu *Letiště Praha* uvádí, že tento dohled je možné sledovat ve více směrech. Především je nutno poznamenat, že je to opět statutární město Havířov (jediný akcionář, který vykonává působnost valné hromady), které schvaluje řádné, mimořádné nebo konsolidované účetní závěrky [§ 421 odst. 2 písm. g) ZOK, čl. 11.1.3. písm. j) stanov stěžovatelky], schvaluje zprávu o podnikatelské činnosti stěžovatelky a o stavu jejího majetku [§ 421 odst. 2 písm. p) ZOK a čl. 11.1.3. písm. t) stanov stěžovatelky] a rozhoduje o provedení právního, ekonomického, technického, popř. ekologického auditu [§ 421 odst. 2 písm. p) ZOK a čl. 11.1.3. písm. v) stanov stěžovatelky]. Byť k tomuto kritériu krajský soud uvedl toliko to, že stěžovatelka podniká v energetických odvětvích, což je možné pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem, kritérium existence dohledu je nutno spatřovat ve shora vymezených oprávněních statutárního města Havířov jako jediného akcionáře.

[27] A co se týče posledního z kritérií uvedených v nálezu *Letiště Praha*, tj. hledisko účelu, za kterým byla instituce založena, stěžovatelčiným předmětem podnikání je především výroba a rozvod tepelné energie. Dodávky tepelné energie k dalšímu využití, jakož i výrobu a rozvod tepelné energie označuje zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), jako činnosti uskutečňované ve veřejném zájmu [§ 2 odst. 2 písm. c) bod 3, § 3 odst. 2 citovaného zákona]. A přestože tak stěžovatelka činí podnikatelským způsobem (za účelem zisku), její činnost slouží k uspokojování nejen jejích potřeb, ale především potřeb neurčité části subjektů – blíže neurčených fyzických a právnických osob. Podnikání v této oblasti proto na veřejnoprávním rázu účelu stěžovatelky ničeho nemění. Ostatně, dosahování zisku v takových oblastech podnikání, jejichž hlavním smyslem je uspokojování veřejných či celospolečenských potřeb, je dnes zcela běžné; bez dalšího to však neznamená, že daný subjekt veřejný účel neplní (k tomu přiměřeně srov. již citovaný rozsudek č. j. 1 As 114/2011 - 121, ve kterém Nejvyšší správní soud posuzoval povahu Dopravního podniku hl. m. Prahy, akciové společnosti jako veřejné instituce, přičemž dospěl k závěru, že se o veřejnou instituci jedná; ústavní stížnost tohoto povinného subjektu proti citovanému rozsudku Nejvyššího správního soudu byla Ústavním soudem odmítnuta jako zjevně neopodstatněná, viz usnesení ze dne 3. 4. 2012, sp. zn. I. ÚS 330/12).

[28] V případě stěžovatelky tak dospěl krajský soud ke zcela správnému závěru o převaze znaků, jež jsou typické pro veřejnou instituci. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že stěžovatelka je *veřejnou institucí* ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, a tudíž povinným subjektem. Na tomto závěru ničeho nemění ani stěžovatelkou zdůrazňovaný nálezy Ústavního soudu ve věci *ČEZ, a. s.*, neboť v tomto nálezu Ústavní soud sice korigoval předchozí závěry týkající se obchodních společností; v případě obchodních společností, u kterých jsou splněna kritéria dle nálezu ve věci *Letiště Praha*, a jejichž jediným akcionářem je stát, územně samosprávný celek či jejich orgány, však Ústavní soud závěry o povaze těchto subjektů jako veřejných institucí potvrdil (viz bod 62 nálezu ve věci *ČEZ, a. s.*). Nejvyšší správní soud proto neshledal námitky stěžovatelky důvodnými.

[29] S tvrzením, že by povinnost poskytovat informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím ovlivňovala postavení stěžovatelky v rámci hospodářské soutěže a v krajním případě by mohla vést až k ohrožení smyslu její existence, zdejší soud nesouhlasí. Ochrana stěžovatelky, pokud jde o její postavení z hlediska hospodářské soutěže, jakož i její existenci na trhu, je v zákoně o svobodném přístupu k informacím obecně zajištěna např. právě prostřednictvím ochrany obchodního tajemství (§ 9 zákona o svobodném přístupu k informacím), na což stěžovatelka také sama upozorňovala, byť z toho vyvozovala opačné závěry. V daném případě však předmětem sporu nebyla otázka, zda je nezbytné žalobcem požadované informace chránit jako obchodní tajemství (stěžovatelka rozporovala pouze závěr o tom, že je povinným subjektem), Nejvyšší správní soud se proto k této otázce blíže nevyjádřil.

V. Závěr a náklady řízení

[30] Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[31] Výrok o nákladech řízení vychází z § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalobci v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, proto mu jejich náhradu Nejvyšší správní soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. března 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu